አፍሪካ ቲቪ

7

ሁሉም ሙስሊም ማወቅ ያለበት አዝካር ፣ ዱዓዕ እና ከፍተኛ ምንዳ ያላቸው ሥራዎች

5

በቴሌግራም

አፍሪካ አካዳሚ

AFRICA ACADEMY

www.AfricaAcademy.com

AAcademyEthio

www.AfricaAcademy.com

የዱዓው ኢጋጣሚ ሰዓቱና ቦታው	(የዱዓው አባባል) ነቢዩ ሙሐመድ (ﷺ) እንዲህ አሉ፡
ደግ ለዋለልህ ሰው	ኸይር የተዋለለትና ላደረገለት ሰው ‘ጀዛከሏህ’ ያለው በማወደስ ተገቢውን ተወጥቷል፡፡ ያኛውም ‹ወጀዛከ› ወይም ‹ወኢያከ› በማለት ይመልስለት፡፡ (ለፈፀምከው በጎ ስራ አላህ ምንዳ ይለግስህ፡፡ ያለ ሰው ተገቢውን ምስጋና አቅርቧል፡፡)
ዝናብ ሲያይ	አላሁመ ሶይበን ናፊዓ (ሁለት ወይም ሶስት ጊዜ) (ሙጢርና ቢፈድሊላሂ ቢረህመቲሂ) ከዚያም ዱዓ ያድርግ ምክኒያቱም ዝናብ ሲዘንብ ዱዓ ማድረግ ተቀባይነት አለውና፡፡
አውሎ ንፋስ ሲነሳ የሚደረግ ዱዓ	አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ኸይረሃ ወኸየረ ማፊሃ ወኸይረ ማ ኡርሲለት ቢሂ ወአዑዙቢከ ሚንሸሪሃ ወሸረማፊሃ ወሸረ ማ ኡርሲለት ቢሂ፡፡
ደግ ለዋለልህ ሰው	ኸይር የተዋለለትና ላደረገለት ሰው ‘ጀዛከሏህ’ ያለው በማወደስ ተገቢውን ተወጥቷል፡፡ ያኛውም ‹ወጀዛከ› ወይም ‹ወኢያከ› በማለት ይመልስለት፡፡ (ለፈፀምከው በጎ ስራ አላህ ምንዳ ይለግስህ፡፡ ያለ ሰው ተገቢውን ምስጋና አቅርቧል፡፡)

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com

አዲስ ጨረቃ ሲያይ	አላሁመ አሂለሁ ዐለይና ቢልዩምኒ ወል ኢማን ወሰላመቲ ወል ኢስላም› ‹ሂላሉ ኸይሪን ወሩሽዲን ረቢ ወረቡከሏሁ›
መንገደኛን ሲሸኝ	ሸኚው እንዲህ ይበል፡- አስተውዲዑላህ ዲነከ ወአማነተከ ወኸዋቲመ ዐመሊከ፡፡ ተጓዡም እንዲህ ይበል፡- (አስተውዲዑኩሏህመ አለዚ ላተዲዑ ወዳኢዑሁ) በማለት ይመልስለት፡፡
የምትወደው ወይም የምትጠላው ነገር ስትመለከት	የሚወደውን የተመለከተ፡- “አል ሐምዱ ሊላሂ አለዚ ቢኒእመቲሂ ተቲሙ ሳሊሂን” ይበል፡፡ የሚጠላውን የተመለከተ፡- “አል ሐምዱ ዓላ ኩሊ ሓል” ይበል፡፡

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com

መንገድ ሲኬድ የሚደረግ ዱዓ	አላሁ አክበር አላሁ አክበር አላሁ አክበር (ሱብሃነለዚ ሰኸረ ለና ሃዛ ወማ ኩናለሁ ሙቅሪኒን ወኢና ኢላ ረቢና ለሙንቀሊቡን) አላሁመ ኢና ነስአሉከ ፊስፈሪና ሀዛ አልቢረ ወትተቅዋ ወሚነልዐመሊ ማተርዷ አላሁመ ሀዊን ዐለይና ሰፈረና ሃዛ ወጥዊ ዓና ቡዕደህ አላሁመ አንተ ሷሂቡ ፊሰፈር ወል ኸሊፈቱ ፊልእህል አላሁመ ኢኒአዑዙ ቢከ ሚን ወዕሳኢ ሰፈር ወከኣበቲል መንዞር ወሱኢል ሙንቀለብ ፊልማሊ ወልአህል፡፡ ከጉዞ ሲመለስም የተጠቀሰውን ፀሎት ካነበቡ በኋላ ይህን ይበል፡ አይቡን ታኢቡን ዓቢዱን ሊረቢና ሃሚዱን
ሲተኛ የሚደረግ ዱዓ	አላሁመ አስለምቱ ነፍሲ ኢለይከ ወፈወድቱ አምሪ ኢለይከ ወአልጀእቱ ዞህሪ ኢሌይክ ረህበተን ወረግበተን ኢለይከ ላመልጃ ወላ መንጃ ሚንከ ኢላ ኢለይክ አመንቱ ቢኪታሚከለዚ አንዘልተ ወቢነቢይ ከለዚ አርሰልተ›› አልሀምዱሊላሂ ለዚ አጥዐመና ወሰቃና ወከፈና ወአዋና ፈከም ሚመን ላካፊየ ለሁ ወላ ሙዕዊ›› አላሁመ ቂኒ አዛበከ የውመ ተብዐሱ ዒባደከ›› ሱብሃነከላሁመ ረቢ ቢከ ወዶዕቱ ጀንቢ ወቢከ አርፈዑሁ ኢን አምስክተ ነፍሲፈግፊርለሃ ወኢን አርሰልተሃ ፈህፈዝሃ ቢማ ተህፈዙ በሂ ዒባደከ ሷሊሂን›› ‹‹በእጆቹ ላይ ምራቁን በትንሹ ተፍቶ ቁል አዑዙ ቢረበቢልፈለቅንና ቁል አዑዙ ቢነብናስን አንብቦ ሰውነቱን ያብሰው፡፡ በየቀኑ ሱረቱ ሰጅደህንና ሱረቱል ሙልክን ሳያነብ አይተኛ››

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com

ወደ ሶላት ሲወጣ	አላሁመ ኢጅዐል ፊቀልቢ ኑረን፤ ወፊ ሊሳኒ ኑረን፤ወፊ ሰምኢ ኑረን፤ ወፊ በሶሪ ኑረን፤ ወሚን ፈውቂ ኑረን፤ ወሚን ተህቲ ኑረን፤ ወዐን የሚኒ ኑረን፤ ወዐን ሺማሊ ኑረን፤ ወሚን አማሚ ኑረን፤ ወሚን ኸልፊ ኑረን፤ ወጅዐል ፊነፍሲ ኑረን፤ ወአዕዚምሊ ኑረን፤ ወዐዚምሊኑረን፤ ወጅአልሊኑረን፤ ወጅአልኒ ኑረን፤ አላሁመ አዕጢኒ ኑረን፤ ወጅዐል ፊዐሶቢ ኑረን፤ ወፊለህሚ ኑረን፤ ወፊደሚ ኑረን፤ ወፊ ሸዐሪ፤ ወፊበሶሪ ኑረን፡፡
ከነገሮች መካከል የተሻለውን ለማማረጥ የሚደረግ ዱዓ	የሆነ ጉዳይ ባስባችሁ ጊዜ ከፈር ሶላት ሌላ ሁለት ረከዐ ስገዱና እንዲህ በሉ ‹‹አላሁመ ኢኒ አስተኺሩክ ቢዒልከ ወአስተቅዲሩክ ቢቁድረቲከ ወአስአሉከ ሚን ፈድሊከ ፈኢነከ ተቅዲሩ ወላ አቅዲር ወተዕለሙ ወላ አዕለም ወአንተ ዐላሙል ጉዩብ፡፡ አላሁመ ፈኢን ኩንተ ተዕለሙ አነ ሀዘል አምር (እዚህ ሲደርስ ጉዳዩን ይሰይማል) ኸይረን ሊ ፊዲኒ ወመዓሺ ዋዓቂበቲ አምራ ወይም ዓጂሊ አምሪ ወአ ጂለህ ፈሰሪፍሁ አኒ ወስሪፍኒ ዐንሁ ወቅዱር ሊልኸይረ ሀይሉ ካነ ሱመ ረዲኒ ቢሂ››

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com

ለሞተ ሰው	አላሁመ ግፊርለሁ ወርሀምሁ ወዓፊሂ ወዕፉ ዐንሁ ወአክሪም ኑዙለሁ ወወሲዕ ሙድኸለሁ ወግሲልሁ ቢልማኢ ወሰልጂ ወልበረዲ ወነቂሂ ሚነ ልኸጣያ ከማ ዩነቁ ሰውቡል አብየዱሚነ ደነስ ወአብዲልሁ ዳረን ኸይረን ሚንዳሪሂ ወአህለን ኸይረን ሚን አህሊሂ ወዘውጀን ኸይረን ሚን ዘውጂሂ ወጂራነነን ኸይረን ሚን ጅራኒሂ ወአድኺልሁል ጀናህ ወአዒዝሁ ሚን ዐዛቢ ልቀብሪ ወዐዛቢ ናር
ጭንቀትን ለማስወገድ	ማንም ጭንቀትን የደረሰበት ሰው እንዲህ ካለ (አላሁመ ኢኒ አብዱከ ወብኑዐብዲከ ወብኑ አመቲከ ናሴቲ ቢዲከ ማዲን ፊዩ ሑክሙከ ዐድሉን ፊህ ቀዷኡክ አስአሉከ ቢኩሊ ኢስሚን ሁወ ለክ ሰመይተ ቢሂ ፊ ዒልሚል ገይቢ ዒንደክ አን ተጅዐለል ቁርአነ ረቢዐ ቁልቢ ወኑረ ሶድሪ ወጀላአ ሐዝኒ ወዘሃበ ሀሚ) ሀዘኑን ጭንቀቱን ያስወግድለታል፡፡ በደስታም ይቀይርለታል፡፡

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com

ትርፋማው ንግድ

- አላህ የመናገርን ፀጋ በመስጠት የሰው ልጅ ከሌሎች ፍጡራን በላይ አስበለጠው፡፡ ለዚህ ምላስን የመናገሪ መሳሪያ አደረገለት፡፡ በመሆኑም ምላስ ለደግም ሆነ ለመጥፎ ያገለግላል፡፡
- ምላሱን ለኸይር ነገር የተጠቀበመበት ሰው በዱንያ ለመልካም ደስታ በአኺራም ለገነት ትልቅ እድል ይደርሳል፡፡ ከዚህ ሌላ የተጠቀመበት ሰው ግን በሁለቱም ዐለም ለከፋ ውድቀት ይዳረጋል፡፡
- ከቁርአን መቅራት በኋላ ጊዜ ሊጠፋበት የሚገባ ታላቅ ነገር
  ቢኖር አላህን ማውሳት (ዚክር) ነው፡፡

- የዚክርን ታላቅነት የሚያሳዩ ሐዲሶች ብዙ ሊሆኑ ከነዚህም መካከል ነብዩ (ﷺ)፦ ቲርሚዚ በዘገቡት ሐዲስ (አዋጅ! ከስራዎቻችሁ ሁሉ በላጭ በጌታችሁ ዘንድ እጅግ ተማራጭ ለደረጃችሁም ከፍ አድራጊ፤ ብርና ወርቅን ከመስጠት የምትበልጥላችሁን፤ ከጠላቶቻችሁ ጋር ተገናኝታችሁ አንገት ላንገት ከመሞሻለቅ የተመረጠች የሆነችውን ተግባር ልንገራችሁ? ሲሉ ‹አዎን› ባሏቻ ጊዜ- አላህን ማውሳት ነው) ብለዋል፡፡
- በሐዲስል ቁድስ ቡኻሪ በዘገቡት ሐዲስ አሏህ፦ (እኔ ባሪያዬ ባሰበብኝ ቦታ ነኝ፡፡ ባስታወሰኝ ጊዜ አብሬው አለሁ፡፡ ለብቻው ካወሳኝ ለብቻዬ አወሳዋለሁ፡፡ በሰው መካከል ካወሳኝም ከእነሱ በተሻለ ቡድኖች መካከል አወሳዋለሁ፡፡ ወደ እኔ ስንዝር ያህል ቢቀርብ እኔ ወደሱ የክንድ ያህል እቀርበዋለሁ) ብለዋል፡፡

- ሙስሊም በዘገቡት ሐዲስ (ሙፈሪዶች ቀደሙ! ሲሉ የአላህ መልዕክተኛ ሆይ! ሙፈሪዶች እነማን ናቸው? ተብለው ሲጠየቁ- አላህﷻ በብዛት የሚያወሱ ወንዶችና አላህን በብዛት የሚያወሱ ሴቶች ናቸው) ብለዋል፡፡

- ቲርሚዚ በዘገቡት ሐዲስ የአላህ መልዕክተኛ ሰ.ዐ.ወ አንድን ሰሀባቸውን ሲመክሩ (ምላስህ አላህን በማውሳት ከመርጠብ ሁል ጊዜም አይወገድ) ብለዋል፡፡

AAcademyEthio
www.AfricaAcademy.com